her, er, at der er en Ubilligbed, som Lovgivningen selv har skabt, og som den har kastet over paa nogle ganske enkelte Familier derved, at den berøver dem en Adkomst, en Gunst — man kalde det, hvad man vil — som de tidligere havde havt og havde havt i Ly af den hele historiske Udvikling, samtidig med at man har gjort den samme Adkomst i høi Grad haandgribelig for de øvrige 9 Familier. Det kan ikke negtes, at der her er Spørgsmaal om Fremme af en for det hele Samfund nyttig Foranstaltning; det er derfor, at Loven af 19de Februar 1861 traf den Foranstaltning, som den traf. Nu vil man sige: Ja, det maae Folk finde sig i at falde som Offer for en saadan Foranstaltning, og der er jo navnlig i det andet Thing til Støtte for denne Betragtning, som ogsaa her ley kommen frem, henvist til Mollerup og flere Andre. Men ligesom Mollerne saaledes have ogsaa Høkere og Kromænd og Flere underkastede samme Skæbne. Men her pilles man den kiende Familie ud og stilles den ikke alene ugunstigere ligeoverfor de andre Fæsterfamilier, forsaavidt som man berøver den den Adkomst den ellers i Lighed med de andre vilde have havt til at beholde sin Gaard; men stiller den endog paa en endnu ugunstigere Maade end de Andre, idet disse netop blive begunstigede ved det Offer, som den maa bringe. Det er min Mening, at det er billigt, at man søger at værne om denne 10de Familie. Jeg kan imidlertid godt være enig med det ærede Medlem, der først havde Ordet idag (Haffner) i, at der maaskee neppe er nogen stor Trang til Loven; det indrømmer jeg villig, idet jeg ogsaa har det Haab og den Formodning, at det ligger ikke blot i de danske Godseieres gode Ville, men ogsaa i deres Interesse, at de ville see at komme til en Overeenskomst med Brugeren af denne 10de Gaard. Men, mine Herrer! I samme Forhold som man anerkjender dette, finder ogsaa Betydningen af Modstanden derimod. Desuden maa man ikke glemme, at der paa fine Steder af Landet er Forhold, hvor Godseierne med den bedste Villie af Verden ikke kunne skaffe de Vedkommende en anden Gaard, saaledes paa Samsøe hvor der er superficiairt Gods. Hvad forlanges der her? Her forlanges ikke Andet, end at Regjeringen skal være bemyndiget til at kunne give saadanne enkelte Familier en Haandsrækning. Jeg for mit Vedkommende var under ingen Omstændigheder gaaet ind paa Lovforslaget, dersom det var blevet en Forpligtelse for Regjeringen, thi da kunde man med en vis Berettigelse have argumenteret saaledes, som man nu gjør, men naar det kun er en Bemyndigelse for Regjeringen, navnlig for Finantsministeren, til hver enkelt Gang at tage disse Forhold under særlig Overveielse og derefter bestemme sig, saa vilde Finantsministeren jo være istand til at afvise saadanne Begjæringer, som han ikke finder, der er Anledning til at imødekomme, ligesom han ogsaa vil have Indflydelse paa de Betingelser, hvorunder vedkommende Laan tilstaaes. Men hvad der var nødvendigt at have, var en Bemyndigelse for Finantsministeren, thi den har han hidtil ikke havt (Madvig: Den skal han heller ikke have.) Ja, det er en anden Ting, om han skal have den eller ikke; han har den i alt Fald ikke, uden at den ved Lov gives ham. Naar der nu er sagt, at det kunde faae saa ganske forfærdelige Følger for Finantserne, saa kan jeg ikke see dette. Ogsaa her vil jeg sige: Jo mere man er overbeviist om, at der kun er lidt Brug for Loven, desto mindre Betydning vil den ogsaa faae for Finantserne, og dernæst ligger det ogsaa i Forholdets Natur, selv om Summen af Laanene maatte kunne løbe op til 100,000, ja 200,000 Rd., saa ville de fordeles paa en lang Aarrække; thi Andragender om Laan ville ikke indløbe hver Ugedag, og, naar jeg har kunnet gaae ind paa Forslaget, da er det ogsaa af den Grund, at jeg venter, at de Laan, der her er Tale om, ville kunne udredes af den meget store Masse Domainepligtobligationer, der, om jeg ikke tager meget feil, beløbe sig til omtrent 6 Millioner, og paa hvilke der Tid efter anden indkommer nogle Afdrag, som der altsaa bliver Spørgsmaal om at anbringe i disse Laan, istedetfor, som man nu gjør, og hvad adskillige Medlemmer ikke synes godt om, at bruge dem til løbende Udgifter og derved formindske Activernes Størrelse. Hvad der derimod er nødvendigt, er at sørge for — og det troer